

РЕШЕНИЕ

№ 144

гр. София, 14.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 12-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на осми февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Мария Янк. Иванова Вранеску

Членове: Даниела Христова
Цветомира П. Кордоловска
Дачева

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Даниела Христова Въззивно гражданско дело
№ 20231000503051 по описа за 2023 година

Производството е образувано по въззивни жалби и на двете срещупоставени в исковото производство страни срещу Решение № 2886 от 02.06.2023г. и Решение № 4736 от 07.09.2023г. постановено по реда на чл. 250 от ГПК, и двете постановени по гр.д. № 20221000108067 от Софийски градски съд, ГО I- 19 състав.

С решение № 2886 постановено на 02.06.2023 г. по гр.д. № 8067 по опис на СГС за 2022г. допълнено с решение № 4736 постановено на 07.09.2023 г.,
СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес: гр. София, бул. Витоша“ № 2 на основание чл.2б ал.1 във вр. с чл.4 от ЗОДОВ да заплати на Ф. А. Я., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Три уши“ № 6А, бл.5, ет.2, офис 10 - адв. Ф. сумата от 12 000 /дванадесет хиляди/ лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на нарушение на правото на разглеждане и решаване на сл.дело с №1/1991год., впоследствие преобразувано в сл. дело №780-П/1998год. по описа на ВОП София, а сега ДП №11-048/1999год. по описа на ВОП София в разумен срок, ведно със законната лихва, считано от 29.07.2022

г. до окончателното изплащане на задължението като отхвърля иска за горницата до пълния предявен размер от 120 000 лв. като неоснователен, както и на основание чл. 78 ал.1 от ГПК сумата от 10 /десет/ лв. - разноски.

ПОСТАНОВЯВА присъдената сума на ищеца Ф. А. Я., ЕГН *****, да се преведе от ответника Прокуратурата на РБ по следната банкова сметка: ИВАН *****, открита в „Прокредитбанк“ с титуляр АД „Е. Ф.“ .

ОТХВЪРЛЯ претенцията на Ф. А. Я., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Три уши“ № 6А, бл.5, ет.2, офис 10 - адв. Ф. срещу ПРОКУРАТУРАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, с адрес: гр. София, бул. Витоша“ № 2 за заплащане на законна лихва върху присъденото обезщетение по реда на чл. 26 от ЗОДОВ за периода 20.07.2019 г. - 29.07.2022 г.“

1. **Въззивна жалба с вх. Рег. № 55852 от 12.06.2023 г.** е подадена от Прокуратурата на Р България срещу **осъдителната част от решение № 2886 постановено на 02.06.2023 г.** В жалбата се излага, че решението е неправилно поради нарушение на материалния закон, защото е приложена правна норма, която няма обратно действие - чл. 2 Б от ЗОДОВ в сила от 15.12.2012 г. /дв. Бр. 98/11.12.2012г. и е необосновано, защото от събраните по делото доказателства не се установяват фактите релевантни към ангажираната с решението имуществена отговорност на ответника.

Счита още, че решението е недопустимо, защото за да се ангажира отговорността на ответника е необходимо да се осъществи предварителна процедура по реда на Глава III „а“, чл. 60а-60 м от ЗСВ.

Моли за отмяна на постановеното решение и постановяване на друго, с което искат да бъде отхвърлен и в обжалваната част, и алтернативно въззивния съд да приложи критериите на чл. 52 от ЗЗД.

Отговор на тази въззивна жалба не е постъпил.

2. **Въззивна жалба с вх. Рег. № 60972 от 27.06.2023г.** е подадена от ищеца Ф. А. Я. срещу **отхвърлителната част** от част от решение № 2886 постановено на 02.06.2023 г. В жалбата се излага, че решението в тази част е неправилно, постановено в нарушение на принципа за справедливост и необосновано, защото липсват мотиви от които да се

установи какви са били съображенията на съда за да отхвърли исковата претенция. Моли решението да бъде отменено в тази част и съда да постанови акт по същество, с което да присъди допълнително обезщетение до претендирания изцяло размер по предявения осъдителен иск.

Претендира разноски в производството.

Представени са документи - съдени актове постановени по идентични казуси.

Писмен отговор на тази въззивна жалба не е постъпил.

3. **Въззивна жалба с вх. Рег. № 85567 от 25.09.2023г. 12.06.2023 г.** е подадена от Прокуратурата на Р България срещу **решение № 4736 от 07.09.2023г. в частта, в която съдът е постановил** присъдената сума на ищеца Ф. А. Я., ЕГН ***** да се преведе от ответника Прокуратурата на РБ по следната банкова сметка: IBAN *****, открита в „Прокредит банк“ с титуляр АД „Е. Ф.“.

В жалбата се излага, че решението в тази част е неправилно, защото сметката не е с титуляр ищеца или клиентска на дружеството осъществило процесуалното представителство. Моли за отмяна на решението в тази част и постановяване на друго, в което да се посочи сметка с титуляр - ищеца.

Писмен отговор от ищеца не е постъпил.

4. **Въззивна жалба с вх. Рег. № 90893 от 09.10.2023г.** е подадена от ищеца Ф. А. Я. срещу **отхвърлителната част от решение № 4736 от 07.09.2023г.** Излага се, че решението в тази част е неправилно поради нарушение на материалния закон чл. 84 от ЗЗД и съдебната практика. Моли за отмяна и постановяване на друго, с което акцесорната претенция да бъде приета като основателна и съответна на размера на присъденото обезщетение.

Писмен отговор на тази жалба не е постъпил.

С разпореждане № 4586 от 22.11.2023г. въззивният съд е приел жалбите за процесуално допустими.

При проверката на обжалваните решения в съответствие с разпоредбата на чл.269 от ГПК, въззивният съд приема, че те са валидни. По възражението за допустимост на ответника, приема, че е неоснователно предвид следното:

Твърдените от ищеца факти за настъпването на вредите в периода

30.01.1991 г. - 21.06. 2019 г., са се осъществили преди влизане в сила на материалноправната норма на член 2б, ал.1 от ЗОДОВ (обн, Дв,бр. 98/ 2012 г.), в сила от 15.12.2012 г. са относими към правната квалификация на предявения иск. Искът се основава на общата правна норма в ЗЗД, чл. 49 вр. Чл. 45 от ЗЗД , съответно на правилото, че всеки е длъжен да поправи вредите, които е причинил другиму специалната такава норма, съдържаща се в чл.2б,ал.1 от ЗОДОВ, която предвижда отговорността на държавата, когато тя е пасивно легитимирана да понесе отговорността. Държавата е отговорна за виновни действия и бездействия на длъжностни лица при изпълнение на възложено им ръководство на разследването и от действия и бездействия на ответния държавен орган , като нарушаващи правото на ищеца по член 6,§1 от КЗПЧОС на разглеждане на наказателно дело в разумен срок. Процесуално легитимиран ответник (и по двете основания), в качеството му на процесуален субституент на държавата, е Прокуратурата на Република България. Възражението за недопустимост на иска поради наличието на друг, специален спрямо исковия ред за реализиране на отговорността на държавата за вредите - реда по ЗПГРРЛ (обн. Дв,бр. 50 от 25. 06.1991 г.) е неоснователно. Двата закона уреждат последиците от различни правопораждащи факти. ЗПГРРЛ урежда правото на еднократно обезщетение за имуществени и неимуществени вреди, които са причинени от незаконна репресия на лицата заради техния произход или религиозни вярвания в периода 9.09.1944 г - 10.11.1989 г. в различни случаи, един от които е по член 1, т.7 - на насилствена промяна на имената, без оглед установяване дееца на репресията и при определен с подзаконов нормативен акт един и същ размер на обезщетението за съответните категории правоимащи лица. С предявения иск се претендира отговорност на държавата за други вреди - от забавено разследване на инкриминираните репресивни действия, извършени по време на възродителния процес, а не се претендира обезщетение за репресивни действия.

Предвид гореизложеното, настоящият възизвен съд приема, че обжалваното решение е допустимо.

По правилността на обжалваното решение въззивният съд намира следното :

Първоинстанционният съд е приел, че по образуването на 30.01.1991 г. досъдебно производство сл.д.№ 1/1991 г. на Прокуратурата на

въоръжените сили, преобразувано в сл.д.№ 780- II/1998 г., сега ДП № II - 048 от 1999 по описа на Софийска военно - окръжна прокуратура, се разследват извършените по време на възродителния процес престъпления; повдигнати са обвинения срещу петима обвиняеми за извършено престъпление по член 162,ал.1 от НК - съучастие в проповядване и подбуждане към национална омраза в периода 1984 - 1988 г. , а след преквалификация - за престъпление по член 387,ал.2 във връзка с ал.1 и член 20,ал.2 от НК - съучастие в злоупотреба и превишаване на власт с цел постигане на консолидация на българската нация чрез насилствена асимилация на мюсюлманското малцинство в страната посредством принудителна смяна на имената, принудително затваряне в лагери, принудително преместване от работа и дисциплинарно уволнение на несъгласните със смяната лица ; разследването е прекратено спрямо част от обвиняемите (спрямо двама - поради смърт) и е продължило само спрямо един от обвиняемите само, на чийто разпит на 7.12.2012 г. е направено искане за прекратяване на разследването поради изтичане на давността за наказателно преследване. Досъдебното производство е продължило 28 години и 5 месеца, а при приспадане на времетраенето на двете съдебни производства (н.о.х.д №1/1994 г. по описа на ВС, ВК и н.о.х. д №1/1998 г. по описа на ВКС, ВК), образувани след внасяне на обвинителен акт, прекратени с оглед връщане на делото на Прокуратурата на въоръжените сили за доразследване - 26 години и 7 месеца.

Не е спорно, а и от представените с исковата молба доказателства, съдът е приел и пред настоящия не се оспорва, че ищецът има качеството на пострадад от престъпното деяние - предмет на повдигнатото обвинение - по смисъла, изведен от практиката на ЕСПЧ по член 6,§ 1 от ЕКЗПЧОС. Лишен е бил от свобода и от правото да живее в населеното място от което е изваден в периода от 26.12.1994 когато е арестуван от органите на МВР в гр. Момчилград докато принудително е напуснал страна и се е установил да живее в Р Турция през 1989 г. В този период фактически е изтърпявал несъществуваща присъда „лишаване от свобода от 26.12.1984 г. до 16.04.1984 г.“ , от 16-04.1984 г. до 14.10.1988 г. е изтърпявал същата присъда, но при свободен режим, осъществен чрез задължителното му интерниране в с. Бело поле, обл. Видин, където е останал до напускане на страна. Принудителното заселване е следствие от административна мярка по член 39, ал.1, т.1 от ЗНМ, а напускането на страната е през юни 1989 г. е следствие от експулсиране в Република Турция.

Причината за репресивните действия е етническият му произход, с който тогавашната официална власт в Р България е предприела действия по насилствена промяна на имената на българските граждани от турски етнически произход.

Освен тези установени факти, релевантен за отговорността на държавата е фактът за връзката на обусловеност между наказателното производство и гражданските права на ищеца. В решението липсват констатации за него, макар в исковата молба ищецът да го е твърдял, а ответникът да го е оспорил и да поддържа това оспорване във въззивната жалба.

Съдебната практика (част от нея са решение № 60265/ 20.12.2021 г. по гр.д.№ 1701/2021 г. на IV ,г.о. и решение № 72/ 1.06.2022 г. по гр.д. № 4037/2021 г. на III, г.о.) приема, че сезираният с иска по член 2б,ал.1 от ЗОДОВ съд прилага правилата на Конвенцията, като ги тълкува автономно, т.е. според практиката на ЕСПЧ ; член 6,§1 от Конвенцията е приложим по отношение на всяко лице, защитата на чиито граждански права е обусловена от висящото досъдебно производство; преценката за това дали правата са граждански се извършва според материалното им съдържание и последици, определени въз основа на приложимото вътрешно право и целта на Конвенцията. Това лице е пострадалият от престъплението - предмет на разследването - дори при отсъствие на искане за присъждане на обезщетение в това производство.

При това разбиране за приложимостта на член 6,§1 от Конвенцията в гражданския му аспект въззивният съд приема, че престъплението - предмет на разследване, засяга основни, конституционно защитени права на ищеца, като правото на етническа принадлежност, име, труд и др. Изходът от наказателното производство има значение както за признаването им, за факта на нарушаването им, така и за правото на ищеца да получи обезщетение за вредите, които е претърпял от тяхното нарушаване. С оглед фазата, до която е достигнало наказателното производство, измененията в процесуалната уредба - член 60,ал.1 от НПК (отм., ред., Дв ,50 от 2003 г.) и член 84,ал.1 от НПК (нов) в сила от 29.04.2006 г., ищецът не е могъл да предяви чрез иск в същото наказателно производство. Пред надлежното упражняване на правото на иск на деликтно основание по реда на ГПК съществува абсолютна процесуална пречка по член 182, ал.1,б. „д“ от ГПК (отм.), респ. по член 229,ал.1,т.5 от ГПК, а пред доказването на фактите за увреждащото деяние и авторството му

- затруднение, предпоставено от усложнената фактическа обстановка, обуславяща инкриминираните деяния. Следователно досъдебното производство, непременно в съдебна фаза, е дело „ по определяне на гражданските права “ на пострадалия по смисъла на член 6,§ 1 от Конвенцията.

Предмет на дължимата по предявения иск преценка е дали разследването е проведено в разумен срок, а не дали е проведено обективно и непредубедено. След 15.12.2012 г. вината на лицата от състава на разследващите органи няма правно значение, тъй като отговорността по ЗОДОВ не е виновна. Преценката за спазването на разумния срок се извършва по критериите по член 2б,ал.2 от ЗОДОВ. Един от тях е общата продължителност на досъдебното производство към датата на предявяване на иска. Продължаващата след нея висиящност не съставлява факт по член 235,ал.3 от ГПК. Вредите, за които се претендира обезщетение, са възникнали, според твърденията в исковата молба, до подаването. Ако поради не приключването на разследването и в следващ период, за ищеца произлизат нови вреди, то тези факти могат да бъдат наведени като основание на нов иск. В нарушение на закона съдът е приспаднал продължителността на двете съдебни производства, образувани при двукратното внасяне на обвинителен акт - НОХД №1/1994 г. по описа на ВС, ВК и НОХД №1/ 1998 г. по описа на ВКС, ВК. Действително ищецът не твърди да има забавяния в тях, но приключващите ги съдебни актове задължават прокурора да отстрани допуснатите процесуални нарушения със следващи действия по разследването.

Наказателното производство в досъдебната му фаза продължава да е висиящо .

Събрани по делото са доказателства за постановени в различни периоди от време и от различни органи и длъжностни лица актове по разследването и за изготвен от Инспектората на ВСС акт № Ж - 18-1044/ 6.03.2019 г. за резултати от проверка по сл.д.№ II - 048/ 199 г. по описа на СВОП, който е източник на достоверна информация. Сведенията в тях за движението и администрирането на делото са достатъчни за извеждането на доказателствени изводи относно фактите по член 2б,ал.2 от ЗОДОВ и без прилагане на цялата преписка по следственото дело. Те сочат, че досъдебното производство се отличава с висока фактическа и правна сложност. На

установяване са подлежали факти за множество деяния и репресирани лица (установени са 446 въдворени в лагера Белене лица). Местопребиваването на голяма част от пострадалите е било в Република Турция. Това е обусловило затруднения в установяването на адресите им за целите на провеждането на разпити на същите .

Делото е двукратно връщано от съда за доразследване поради допуснати процесуални нарушения, част от които са едни и същи : непосочване в обвинителния акт на пострадалите лица във връзка с обезпечаване упражняването от тях на права като частни обвинители и граждански ищци и извършване на следствени действия без уведомяване на защитниците на обвиняемите . В разпореждането от 28.04.1998 г. по н.о. х.д.№ 1/1998 г. по описа на ВКС, НК изрично е посочено, че указанията , дадени при първото връщане на делото с приложеното (на л. 343 - 344 от делото на СГС) разпореждане (без дата) по н.о.х.д.№ 1/ 1994 г., не са спазени от разследващите органи и са валидни и към проверката по член 241,ал.2 от НПК по новообразуваното съдебно производство. В диспозитива за прекратяване съдията е препратил към разпореждането по н.о.х.д. № 1/ 1994 г. по описа на ВС. С оглед данните от акта на ИВСС за последвалото (разпореждането по н.о.х.д.№ 1/ 1994 г.) изпращане на делото на Прокуратурата на дата 9.02.1995 г., следва да се приеме, че указанията на съда не са били изпълнени (от 9.02.1995 г. до 28.04.1998 г.) в продължение на три години и два месеца.

Досъдебното производство е спирано неколkokратно, в т.ч. за извършване на разпити по делегация на пострадалите в качеството им на свидетели въз основа на молби за международна правна помощ до Турция , както следва : с постановление от дата 6.04.1999 г. в периода 6.04.1999 г. - 4.12.1999 г. ; с постановление от дата 1.10.2002 г. на основание член 239, ал.1,т.3 от НПК (отм.) в периода 1.10.2002 г. - 4.07.2003 г. и с постановление от дата 4.02.2004 г. в периода 4.02.2004 г. - 14.12.2010 г. Последното постановление за спиране е от 4.10.2018 г. и е обжалвано е с 16 броя жалби, които не са разгледани от съда поради необходимост от връчване на акта на всички пострадали. Изпращането на общо четири молби за международна правна помощ е обусловено от пълното неизпълнение (по втората молба за правна помощ) и частичното изпълнение (по първата и третата молба за правна помощ) от замолените органи на отправените до тях искания. Четвъртата молба за правна помощ е в ход на изпълнение. При спряно

производство действия по разследването не се извършват, докато съществува основанието за спиране. Периодите, в които досъдебното производство е било спряно, са с времетраене общо 8 години и 1 месец. На 13.02.2000 г. е изтекъл давностният срок по член 81, ал.3 във връзка с член 80, ал.1, т.3 от НК, изключващ наказателното преследване по отношение на единствения обвиняем по делото.

Ищецът се е явил на разпит още на 03.10.2001 г. Не е бил призоваван за друг разпит. Подадената от него през 2018 г. молба /жалба с вх. Рег. № 5831.10.2018 г. / за ускоряване на производството по реда на член 368 от НПК не е довела до забавяне на производството, постигнала е обратния резултат. С определение № 5033 от 13.11.2018 г. по н.ч.д. № 5047/2018 г. по описа на СГС, 13 - състав, съдът е разпоредил да се връчи акта на прокуратурата за спиране на производството, а с Определение № 5041 /13.11.2018 г. по ч. н.д. № 5053 по опис на СГС за 2018 г. е разпределено да се представят на съда доказателства за датата на връчване на постановлението за спиране.

Видно от изложеното, продължителността на досъдебното производство, определена към датата на предявяването на иска и при изключване на времето, през което то е било спряно, е 20 години и 4 месеца. Тази продължителност, очевидно надхвърля разумния срок. Забавянето се дължи на действията на разследващите органи и на лицата от структурните звена на ответната прокуратура, изразяващи се в допускане на процесуалните нарушения, обусловили двукратното прекратяване на съдебното производство и връщане на делото на прокурора за доразследване и в неизпълнение на задълженията по ръководство и надзор върху действията по разследването, така че то да приключи в срок при своевременно събиране на доказателствата и прилагане на мерки, насочени към преодоляване на затрудненията по установяване на адресите на пострадалите лица и по провеждане на разпитите им като свидетели. Следователно допуснато е нарушение на правото на разглеждане на делото в разумен срок по член 6 от ЕКЗПЧОС. То е основание за присъждане на обезщетение.

Въззивникът - ищец е претърпял неимуществени вреди, които обаче освен, че следва да са съответни на обезщетението, следва да бъдат и доказани. Пред първоинстанционния съд не са събрани доказателства за конкретни факти, които могат да се приемат като вреди извън обичайните, което затруднява въззивния съд да извърши самостоятелна преценка, която дължи при прилагане на 52 от ЗЗД. От събраните писмени доказателства,

съдът приема, че спрямо ищеца е осъществена тежка репресия, а предвид продължителността, възрастта и семейното му положение, тя е белязала с негативи целия му живот. Накърнени са били основни права каквито са право на име, което се дава от родителите и което се свързва с тяхната памет и паметта на рода и неговото етническо самоопределяне, правото на труд, правото на семеен живот, правото на свобода. Възмездяването на вредите от нарушението на основани човешки права се свързва с правото да се поиска обезщетение от пострадалия в наказателното производство. Когато то е прекратено, поради продължителността на разследването довела до настъпване на погасителната давност за извършителите на деянията, правото на обезщетение възниква за пострадалия, а пасивната легитимация е за Държавата. Пасивната материално правна легитимация, възниква от следния фактически състав – наличието на вреда в следствие от нарушение на човешки права и свободи, възникнало, но погасено право да се претендира вреда в наказателното производство поради противоправна продължителност на разследването, а противоправна е тази, която надвишава разумния срок. Справедливостта в размера на обезщетението изисква от съда, да преценява присъдените суми при сходни факти от горепосочения фактически състав, което навежда на извода, че за всеки отделен случай е необходимо да се следват ориентирите на съдебната практика, без да се унифицират обезщетенията. От анализа на представената и служебно известната са съда по сходни казуси следва, че отчитайки и конкретните действия на съда и на страните по доказването на критериите в чл. 52 от ЗЗД, се присъждат обезщетения в размер от 10 000 до 30 000 лева. Максималната граница, винаги е била свързана с конкретни факти, изведени от гласни доказателства и заключения на вещи лица, където това е било необходимо. Във всички случаи като настоящия, когато ищецът е бил лишаван от свобода, обезщетението е било ориентирано към максималния размер и то е обосновано, защото освен насилствената смяна на иманата, при продължителното лишаване от свобода вредите са свързани не само с правото на име. В конкретния случай, ищецът е бил задържа от МВР, отведен в затвора в гр. Белене, интерниран е с принудителна административна мярка в населено място различно от родния му край, името дадено от родителите му, което включва и правото да го носи в тяхна памет до края на живота си, представляват нарушения на основни права и свободи. Невъзможността да претендира за обезщетение в продължителен период от време, в което е носил

болката от обстоятелствата, обосновават основателност на претенцията в размер от 30 000 лева. С оглед на това обжалваното решение в частта, с която искът е уважен до размера от 12 000 лева и отхвърлен за горницата над 30 000 лева до 100 000 лева следва като правилно да се потвърди. Решението за главницата, следва да се отмени в частта, в която искът е отхвърлен за горницата над 12 000 лева до 30 000 лева, като тя се присъди, ведно със законни лихви, считано от 29.07.2022 г. до окончателното изплащане на задължението.

Относно решението, което е постановено по реда на чл. 250 и свързаните с него две насрещни жалби съдът приема следното: Осъдителните решения следва да съдържат банкова сметка посочена от ищеца, по която да се привеждат присъдените суми. Законодателят и въвел такова изискване с цел да осигури възможността на задължените страни да платят незабавно при наличие на такава воля, без да е необходимо да се образуват изпълнителни производства. Изискването сметката по която да се приведат обезщетенията от вреди да е с титуляр лицето в чиято полза е присъдено обезщетението не е изрично, а се подразбира с оглед редакцията на чл. 127 ал.4 от ГПК, която обаче алтернативно допуска „или друг начина на плащане“. Липсата на конкретизация относно другия начин на плащане, допуска да се плати по сметка различна от титуляря на вземането, вкл. И по негово задължение на трето лице, а в случая е посочена адвокатската сметка на процесуални представител. Така посочената сметка, легализира изпълнението на паричното задължение, което следва от решението, с което е присъдено. Затова настоящия въззивен съд приема, че решението в обжалваната част не излиза извън предписанията на чл. 127, ал.4 от ГПК и жалбата не може да обоснове неправилност или необоснованост на Решение № 4736 от 07.09.2023 г.

Относно оплакването за неправилност на същото решение в частта, в която съдът е отказал да присъди законна лихва за периода от 20.07.2019 г. до 29.07.2022г. въззивният съд приема следното: Началният момент на претенцията за вреди се свързва с настъпване на времето, от което най-рано ищецът е могъл да претендира обезщетение по реда на ЗОСОВ, т.е. с възникване на правото на иск с едно изключение и то е когато вредите са следствие на престъпление и има влязла в законна сила присъда. Обезщетенията за вреди, които не са следствие от престъпление, за което има влязла в законна сила присъда, са търсими, а не дължими, защото

противоправността не следва от задължителната за гражданския съд присъда /виж. чл. 300 от ГПК/. Законната лихва върху търсими парични задължения се присъжда от момента на предявяване на иска, а не от момента, в който е възникнало правото на иск. Затова, обжалваното решение №4736 от 07.09.2023 г. следва да бъде потвърдено.

Воден от горното, ВЪЗЗИВНИЯТ СЪД

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 2886 от 02.06.2023г. , постановено от Софийски градски съд, ГО I- 19 състав, по гр.д.№ 20221100108067, допълнено с Решение № 4736 от 07.09.2023г. **в частта, в която** Прокуратурата на Република България , град София, бул. „Витоша“ № 2 е осъдена да заплати на Ф. А. Я., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Три уши“ № 6А, бл.5, ет.2, офис 10 - адв. Ф. сумата от 12 000 /дванадесет хиляди/ лв., представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на нарушение на правото на разглеждане и решаване на сл.дело с №1/1991год., впоследствие преобразувано в сл. дело №780-П/1998год. по описа на ВОП София, а сега ДП №11-048/1999год. по описа на ВОП София в разумен срок, ведно със законната лихва върху тази сума , считано от датата на предявяване на иска 29.07.2022 г. до окончателното изплащане на задължението, която сума следва са се изплати по банкова сметка IBAN *****, открита в „Прокредитбанк“ с титуляр АД „Е. Ф.“, на основание на основание член 2б от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД, **в частта, в която** е отхвърлена претенцията за законна лихва върху присъдената сума за периода от 20.07.2019 до 29.07.2022 и **в частта, в която** е отхвърлен иска за разликата над 30 000 до 120 000 лева, ведно със законна лихва върху тази сума за периода от 20.07.2019 г. до окончателното изплащане на задължението, на основание член 2б от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД.

ОТМЕНЯ Решение № 2886 от 02.06.2023г. , постановено от Софийски градски съд, ГО I- 19 състав, по гр.д.№ 20221100108067, допълнено с Решение № 4736 от 07.09.2023г. ,**в частта в която** съдът е отхвърлил иска за горницата над 12 000 лева до 30 000 лева, ведно със законна лихва върху сумата от 18 000 лева считано от датата на предявяване на иска 29.07.2022 г. до окончателното изплащане на задължението и вместо това, ПОСТАНОВЯВА :

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България , град София, бул. „

Витоша“ № 2 да заплати на Ф. А. Я., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Три уши“ № 6А, бл.5, ет.2, офис 10 - адв. Ф. **допълнително още 18 000 /осемнадесет хиляди/ лева**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на нарушение на правото на разглеждане и решаване на сл.дело с №1/1991год., впоследствие преобразувано в сл. дело №780-П/1998год. по описа на ВОП София, а сега ДП №11-048/1999год. по описа на ВОП София в разумен срок, ведно със законната лихва върху тази сума , считано от датата на предявяване на иска 29.07.2022 г. до окончателното изплащане на задължението, която сума следва са се изплати по банкова сметка IBAN *****, открита в „Прокредитбанк“ с титуляр АД „Е. Ф.“, на основание на основание член 2б от ЗОДОВ и чл. 86 от ЗЗД.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България , град София, бул. „Витоша“ № 2 да заплати на Ф. А. Я., ЕГН *****, със съдебен адрес: гр. София, ул. „Три уши“ № 6А, бл.5, ет.2, офис 10 - адв. Ф. разноски за въззивното производство в размер на заплатената държавна такса от 5 (пет) лева.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва пред Върховния касационен съд на Република България в едномесечен срок от връчване на препис от настоящия съдебен акт на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____